

JUHO RISSASEN RAHASTO

Arjen ja rahvaan kuvaaja

Rahasto perustuu taiteilija Juho Rissasen (9.3.1873–11.5.1950) testamenttilahjoitukseen, ja se tukee nuorten taidemaalareiden ulkomaanmatkoja ja työskentelyä. Etusijalla ovat monumentaalimaalajat.

Kuopiolaiseen työläisperheeseen syntynyt Juho Rissanen oli ensimmäisiä suomalaisia rahvaan piiristä lähteneitä kuvataiteilijoita. Isänsä, sekatyömies Heikki Rissasen ja äitinsä, palvelija Agatha Rissasen kanssa Juho vietti lapsena kiertolaiselämää. Loisena talosta taloon siirtynyt kolmihenkinen perhe eli Kuopiossa ja sen lähiympäristössä niukkaa elämää. Isän kuoltua Juho Rissanen joutui jo 10-vuotiaana huolehtimaan perheen elannosta työskentelemällä mm. juoksupoikana ja suutarina.

Päästyään 15-vuotiaana kuopiolaisen koristemaalarin Viktor Bergin oppipojaksi Juho Rissanen alkoi kiinnostua taiteesta. Varsinaiset taideopinnot hän aloitti 1895 Taideollisuusyhdistyksen keskuskoulussa. Samaan aikaan hän alkoi saada nopeasti myös monia merkittäviä suojelijoita ja opettajia. Vuosina 1896–1899 Juho Rissanen oli Helene Schjerfbeckin, Albert Gebhardin, Victor Westerholmin ja Ilja Repinin oppilaana. Pietarin taideakatemiasta palattuaan Juho Rissanen pääsi Albert Edelfeltin suosittelemana 1898 Suomen taideyhdistyksen piirustuskouluun. Opiskeluaika jäi tälläkin kertaa lyhyeksi, sillä jo seuraavana keväänä Rissanen muutti Savoan maalaamaan häneltä Pariisiin maailmannäyttelyyn tilattuja kuvia. Vuoden 1900 maailmannäyttelystä muodostuikin Rissasen läpimurto, sillä Suomen paviljonkiin maalaamallaan suomalaisen työn kuvauksilla hän sai Pariisissa pronssimitalin. Maailmannäyttelyn jälkeen Juho Rissanen teki monta opintomatkaa Keski- ja Etelä-Euroopan taidekeskuksiin. Freskotekniikkaan perehtyminen Italiassa innoitti Rissasen maalaamaan Helsingin kaupunginkirjastoon freskot Työstä paluu (1904) ja Sepät (1909).

Kuva; SKR

Freskojenkin ilmentämä kiinnostus työväen kuvaukseen sai Rissasen tekemään aiheesta tuolloin myös useita muita monumentaalisia öljy-, lasi- ja freskomaalauksia. Tavallisen rahvaan, työn ja arkisen elämän kuvaamisesta muodostuikin Juho Rissasen koko taiteellista tuotantoa hallitseva teema.

Nilsissä 1900-luvun alkupuolella usein työskennellyt Juho Rissanen maalasi Nilsin kirkon alttaritaulun, joka valmistui 1907. Tuolloin hänelle syntyi myös poika suhteesta Saimi Maria Julinin kanssa. Seuraavana vuonna Rissanen avioitui kuvanveistäjä Hilda Flodinin kanssa, mutta avioliitto päättyi kuuden vuoden jälkeen lapsettomana. Vuodesta 1908 lähtien suurimman osan ajastaan Ranskassa asunut Rissanen maalasi etupäässä Suomeen tarkoitettuja tilaustöitä. Toisen maailmansodan alettua hän jatkoi kiertolaisen elämäänsä ja muutti Yhdysvaltoihin. Hän kuoli Miamiassa, Floridassa.

Osuuskunta Sigillum/Jan-Erik Ylitalo

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.